

ปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ในปัจจุบัน : กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Recent Violence Problems in Southern Thailand :
A Case Study of Surat Thani Province

สมเจตน์ ผิวทองงาม
สิทธิชัย ชีวะโรรส

Somchat Phiutongngam
Sittichai Chevaroros

บทคัดย่อ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย มีพื้นที่กว้างใหญ่ และมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมค่อนข้างสูง สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบันนั้น ได้ข้อสรุปว่า ความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย เพศ และประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ส่วนความรุนแรงในครอบครัวนั้น ครอบคลุมพฤติกรรมเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย การขู่บังคับ การด่า การข่มขืน การล่อลวง อนาจารและการละเลยทอดทิ้ง ความรุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข แม้ว่าหน่วยงานภาครัฐได้นำมาตรการต่าง ๆ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงที่เกิดขึ้น แต่ไม่สามารถหยุดยั้งหรือลดปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้ ยิ่งกว่านั้นปัญหาความรุนแรงมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น และระดับของความรุนแรงก็เป็นไปอย่างซับซ้อนมากขึ้น

คำสำคัญ : ปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Abstract

Surat Thani is a province which is situated in the southern part of Thailand. Its area is extensive and the growth rate of economics is generally high. It has been found from the situations of present violence problems of Surat Thani that the majority of violence to general people that have happened in Surat Thani province were concerned in the harming of life, body, sex, and property. However, the violence that has happened in the family covered

behavior that related to committing bodily harm, threatening, scolding, raping, enticing, molesting, and neglecting. The various violence which have happened affected economy, society, and public health. Even though government authorities have had various measures which have been used in prevention and remedy of violence, they could not stop or reduce violence problems that have happened. In addition, violence problems tend to increase more and more and the degree of violence has proceeded more complexly.

Keywords : Violence Problems in Southern Thailand, Surat Thani

ความนำ

ปัจจุบันปัญหาเรื่องของความรุนแรงในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ ทุก ๆ วัน มีข่าวปรากฏตามสื่อต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องความรุนแรงให้พบเห็นอยู่เป็นนิจ ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงส่วนบุคคล หรือความรุนแรงของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม จนแทบจะกล่าวได้ว่า ความรุนแรงกลายเป็นโรคระบาดอย่างหนึ่งในสังคม ซึ่งเมื่อพิจารณาเหตุการณความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมจะพบได้ว่า ส่วนมากจะเป็นความรุนแรงในครอบครัว ความรุนแรงตามท้องถนน และในสถานบันเทิง ความรุนแรงทางการเมืองซึ่งเกิดจากความคิดความเชื่อรวมถึงจากการแย่งชิงทรัพยากร (พระไพศาล วิสาโล. 2550) กล่าวว่า “สังคมของเรา ไม่ว่าจะระดับเล็กหรือระดับใหญ่ กำลังถูกบั่นทอนเกาะกินด้วยความรุนแรงทั้งในส่วนบุคคลและในทางโครงสร้าง” ซึ่งเห็นได้จากความถี่ของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคม คือ ทุก 26 นาทีจะมีผู้คนถูกทำร้ายอย่างน้อย 1 ราย ทุกชั่วโมงครึ่ง จะมีการกระทำชำเรา 1 รายเป็นอย่างน้อย ทุก ๆ 2 ชั่วโมง จะมีเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศอย่างน้อย 1 คน ความรุนแรงเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับคนแปลกหน้าเท่านั้น หากยังเกิดกับคนในครอบครัว สำหรับในครอบครัวประมาณการณ์ว่าปัจจุบันความรุนแรงมีถึงร้อยละ 29 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยครอบครัวไม่น้อยกว่า 5.2 ล้านครอบครัว (พระไพศาล วิสาโล. 2550) และความรุนแรงดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ๆ ทุกปี

สุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนตั้งอยู่ชายฝั่งตะวันออก บริเวณกึ่งกลางของคาบสมุทรภาคใต้ พื้นที่มีทั้งที่เป็นแผ่นดินใหญ่และเกาะ เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ยิ่งจังหวัดหนึ่ง พื้นที่ของจังหวัดนี้กว้างใหญ่เป็นอันดับหนึ่งในภาคใต้ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 19 อำเภอ มีประชากร 1,031,812 คน (กรมการปกครอง. 2556) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์ ทำสวนยางพารา สวนปาล์ม สวนผลไม้

ประมง การบริการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดสุราษฎร์ธานีค่อนข้างดี ประชากรมีรายได้หลักจากสินค้าการเกษตร การอุตสาหกรรม การประมง และการท่องเที่ยว หากพิจารณาเกี่ยวกับสภาพสังคม สังคมเมืองของจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ เป็นสังคมที่ประกอบด้วยกลุ่มคนหลายเชื้อชาติหลายภาษา และหลายศาสนา มีการแข่งขันกันประกอบอาชีพ เอารัดเอาเปรียบกันส่วนใหญ่อยู่กันแบบตัวใครตัวมัน ขาดการให้ความร่วมมือกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับสภาพสังคมชนบทที่ยังคงเป็นแบบพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (ถนอม พูนวงศ์. 2556)

ถึงแม้ภาพรวมสภาพเศรษฐกิจของสุราษฎร์ธานีอยู่ในทิศทางที่มีอัตราการเจริญเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่จากสภาพสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขันที่สูงชิงดีชิงเด่นในทางธุรกิจ ขาดความเห็นอกเห็นใจกัน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นเหตุให้สังคมเกิดปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งปัญหาทั่วไป และปัญหาวิกฤต ปัญหาทั่วไปเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในชุมชนมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การสาธารณสุข สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาระบบคิดและค่านิยม ส่วนปัญหาที่เป็นวิกฤตทางสังคม ที่อาจจะนำไปสู่ความหายนะของสังคม และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวาง จนยากต่อการแก้ไข ได้แก่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ล้าสมัย การแข่งขันแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ การเกิดของสังคมเครือข่ายเพื่อเอารัดเอาเปรียบผู้ที่ด้อยกว่าอำนาจของธุรกิจอยู่เหนือความเป็นชุมชน การเกิดระบบคุณค่าใหม่ที่นิยมความสำเร็จเชิงวัตถุแต่ละเลยความดีงาม นิยมแข่งขันกันในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ นิยมความรุนแรง เป็นต้น ทั้งปัญหาทั่วไปและปัญหาวิกฤตที่เป็นอยู่ในสังคมอย่างมากมายนั้น เห็นได้ชัดว่าล้วนเกี่ยวข้องอยู่กับการพัฒนาที่ผิดพลาดซึ่งมุ่งเน้นอยู่กับทุนนิยม วัตถุนิยม และบริโภคนิยม (ชวน เพชรแก้ว และคณะ. 2540) หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไป ปัญหา ก็จะทวีขึ้นเรื่อย ๆ นั่นคือ ความขัดแย้งความรุนแรงในสังคมก็จะรุนแรงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการพัฒนาที่ผิดพลาดนั้นพบว่า มีความสัมพันธ์กับจำนวนเหตุร้ายรายวันในลักษณะแปรผันตรง กล่าวคือ จังหวัดที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปสู่แบบบริภคณนั้น หากการเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างไม่มีเสถียรภาพ เช่น ไม่สร้างงานสร้างรายได้ให้คนส่วนใหญ่ สร้างหนี้สินมากขึ้น จะมีเหตุร้ายรายวันมากกว่าจังหวัดที่มีโครงสร้างของเศรษฐกิจแบบเดิม นอกจากนี้การว่างงานและการขาดโอกาสในการทำงาน รายได้ต่อหัวต่อปีของประชาชนก็มีส่วนต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้น

กล่าวคือ จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีต่ำที่สุด จะมีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นมากที่สุด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนนี้เองเป็นต้นเหตุของปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและปัญหาสังคมอื่น ๆ ที่ตามมา นับตั้งแต่ความไม่พอใจเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงการก่อความรุนแรงขึ้นมา (นเรศ วงศ์สุวรรณ. 2551 : 143)

บทความชิ้นนี้มุ่งเสนอปัญหาความรุนแรง กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยกล่าวถึงฐานคิดเกี่ยวกับความรุนแรง สุราษฎร์ธานีในภาวะการเปลี่ยนแปลง สภาพการณ์ของปัญหาความรุนแรงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี การป้องกันและการแก้ไขความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วิธีการประมวลข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์บุคคลผู้มีส่วนรับผิดชอบปัญหาความรุนแรง

ฐานคิดเกี่ยวกับความรุนแรง

ความรุนแรง หมายถึง การกระทำของมนุษย์ที่ตั้งใจที่จะใช้กำลังทำร้าย ประทุษร้ายบุคคลรอบข้างให้ได้รับบาดเจ็บทั้งทางร่างกายและจิตใจมากบ้างน้อยบ้างหรืออาจจนกระทั่งสูญเสียชีวิตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการที่จะควบคุมและครอบครองบุคคลและสิ่งอื่น ๆ (อนุช อภาภิรม. 2542 และชัยวัฒน์ สถาอานันท์. 2551) นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลก (WHO. 2014) ได้นิยามความรุนแรงไว้ว่า ความรุนแรง เป็นการกระทำที่มีเจตนาที่แสดงออกมาทางร่างกาย การขู่บังคับ การแสดงอำนาจต่อตนเอง บุคคลอื่น กลุ่มบุคคล หรือชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการบาดเจ็บ การเสียชีวิต ความสะเทือนใจ ความสูญเสีย หรือการถูกทอดทิ้ง

โดยทั่วไป ความรุนแรงนั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (องค์การอนามัยโลกหรือ WHO. 1997 อ้างอิงในนันทพันธ์ ชินล้าประเสริฐ. 2546) ได้แก่ ความรุนแรงต่อตนเอง (Self - directed Violence) ความรุนแรงระหว่างบุคคล (Interpersonal Violence) และความรุนแรงระหว่างกลุ่ม (Collective Violence)

ความรุนแรงต่อตนเอง (Self - directed Violence) เป็นลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากบุคคลกระทำต่อตนเอง ความรุนแรงกลุ่มนี้มี 2 ประเภท ประเภทแรก พฤติกรรมการฆ่าตัวตาย ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมความคิดฆ่าตัวตาย ความพยายามฆ่าตัวตาย และการฆ่าตัวตายโดยสมบูรณ์ และประเภทที่สอง พฤติกรรมการทำร้ายตนเอง หมายรวมถึงการกระทำให้ตนเองบาดเจ็บ และพฤติกรรมทำร้ายคนอื่น ๆ ที่มุ่งร้ายต่อตนเองหรือทำให้ตนเองอยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย แต่ไม่จำเป็นต้องมีผลถึงเสียชีวิต

ความรุนแรงระหว่างบุคคล (Interpersonal Violence) หมายถึง ความรุนแรงที่กระทำโดยบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น ความรุนแรงกลุ่มนี้ ได้แก่ ความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงในชุมชน ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว คู่สมรสที่ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นเฉพาะภายในบ้านเท่านั้น ได้แก่ ความรุนแรงต่อเด็ก (Child abuse) ความรุนแรงระหว่างสามีภรรยา (Intimate Partner Violence) และความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ (Elder Abuse) ส่วนความรุนแรงในชุมชน หมายถึง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลภายนอกบ้านที่คุ้นเคยกันหรือเกิดจากบุคคลที่รู้จักกันโดยไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน หรือเกี่ยวข้องเป็นญาติที่นุ่งกันหรือคนแปลกหน้า ได้แก่ ความรุนแรงที่เกิดจากการร่วมกันกระทำผิดตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป (Gang violence) การใช้ความรุนแรงทางเพศ การข่มขืนโดยคนแปลกหน้า (Stranger rape and sexual assault) การใช้ความรุนแรงแบบสุ่มกระทำต่อใครก็ได้ (Random Acts of Violence) การใช้ความรุนแรงทางกายระหว่างวัยรุ่น (Physical Assaults between Youths) ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในคู่รัก (Dating Violence) และความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานที่หรือสถาบันต่าง ๆ ได้แก่ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ในที่ทำงาน หรือโรงงาน เช่น การกลั่นแกล้งทางเพศ (Sexual Harassment) และความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานพยาบาลคนชรา เช่น การทอดทิ้งไม่ดูแลและการทุบตี

ความรุนแรงระหว่างกลุ่ม (Collective Violence) หมายถึง ความรุนแรงที่กระทำโดยกลุ่มบุคคลกลุ่มใหญ่ เป็นความรุนแรงที่เกิดจากรัฐหรือประเทศ ซึ่งอาจเป็นการใช้ความรุนแรงโดยแอบแฝงอยู่ในรูปแบบของการใช้กฎหมายทางสังคมเป็นเครื่องมือในการก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคคล และความไม่เท่าเทียมกันหรือเลือกปฏิบัติระหว่างเพศ เป็นต้น ความรุนแรงกลุ่มนี้แบ่งย่อยออกเป็นความรุนแรงทางสังคม ความรุนแรงทางการเมืองและความรุนแรงทางเศรษฐกิจ ความรุนแรงทางสังคม หมายถึง การใช้ความรุนแรงในประเด็นปัญหาทางสังคม ได้แก่ การกระทำอาชญากรรม การใช้ความรุนแรงที่เกิดจากความเกลียดชังเหยียดผิว หรือเหยียดเชื้อชาติ กลุ่มชน (Hate Crimes) การกระทำของผู้ก่อการร้าย (Terrorist Acts) หรือการใช้ความรุนแรงโดยกลุ่มประท้วง (Mob Violence) ความรุนแรงทางการเมือง เป็นการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากสงครามความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงของรัฐ หรือความรุนแรงที่เกิดจากคนกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การข่มขืนระหว่างสงคราม และการใช้ความรุนแรงที่มีผลต่อร่างกายและจิตใจในกิจการของสงคราม เช่น การทรมานเชลยทางการเมือง เป็นต้น ส่วนความรุนแรงทางเศรษฐกิจ หมายถึง การใช้ความรุนแรงโดยกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ที่หวังผลทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกิจกรรมที่ก่อให้เกิด

การล้มเหลวทางเศรษฐกิจ การโจมตีทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดผลลบด้านเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม การกระทำที่ก่อให้เกิดการแตกแยกทางเศรษฐกิจ มูลเหตุจูงใจให้เกิดการใช้ความรุนแรงในกลุ่มนี้อาจเกิดจากแรงจูงใจเพียงประเด็นเดียวหรือหลาย ๆ ประเด็นรวมกันก็ได้

ในประเด็นเดียวกัน อนุช อาภาภิรม (2542) ได้กล่าวถึงความรุนแรงทางตรงและความรุนแรงตามโครงสร้างว่ามี 6 ประเภท คือ

1. ความรุนแรงในครอบครัว เป็นความรุนแรงซึ่งส่วนใหญ่เป็นสตรีที่ถูกทำร้าย โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติในครอบครัว การสื่อสารไม่เข้าใจกัน ความเครียด เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากลัทธิถือเพศและโครงสร้างทางสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ แนวคิดและโครงสร้างนี้ทำให้ผู้หญิงตกเป็นเบี้ยล่างและถูกทำร้าย

2. ความรุนแรงในชุมชน เป็นความรุนแรงที่มีพื้นฐานมาจากความรุนแรงในครอบครัว และช่องว่างทางสังคม โดยเฉพาะในประเทศไทย ความรุนแรงในชุมชนไม่ว่าจะเป็นในละแวกบ้าน ในท้องถนน สถานที่สาธารณะหรือสถานที่ส่วนบุคคลมักจะมีเกี่ยวข้องกับการลักทรัพย์ และการระบอบของยาเสพติด

3. ความรุนแรงจากองค์กรอาชญากรรม ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องของการค้ายาเสพติด การค้าคน การพนัน การค้าอาวุธเถื่อน และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เหล่านี้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในทั่วโลก

4. ความรุนแรงจากองค์กรธุรกิจเอกชน เป็นความรุนแรงอันเป็นการกระทำโดยตัวบุคคลซึ่งเกือบทั้งหมดอยู่ในบริษัทนั้น ๆ โดยลำพังหรือร่วมมือกับบุคคลภายนอก กระทำการฉ้อโกง นอกจากนี้ยังเกิดจากโครงสร้าง เป็นการกระทำผิดเพื่อเพิ่มผลกำไรหรือการรวเร็ว

5. ความรุนแรงจากรัฐ เป็นความรุนแรงที่เกิดจากการกระทำโดยรัฐ ได้แก่ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การทุจริตคอร์รัปชัน และการก่อหนี้สิน (โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา)

6. สงครามและอาวุธสงคราม เป็นความรุนแรงสูงสุดที่อาจเกี่ยวข้องกับรัฐบาล มหาอำนาจของโลกทั้งหมดและรัฐบาลอื่นจำนวนมาก เช่น กรณีสงครามโลกครั้งที่หนึ่งและที่สอง หรือสงครามภายในประเทศใดประเทศหนึ่ง

หากพิจารณาถึงระดับของความรุนแรงนั้น Gultung (1969, อ้างอิงใน ธัญลักษณ์ จีนแก้วเปี่ยม. 2554) นักทฤษฎีการวิจัยสันติภาพแบ่งความรุนแรงออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ความรุนแรงทางตรง / ชั้นบุคคล (Direct Violence) 2) ความรุนแรงทาง

โครงสร้าง (Structural Violence) และ 3) ความรุนแรงทางวัฒนธรรม (Cultural Violence) แต่ละระดับมีรายละเอียดดังนี้

1. ความรุนแรงทางตรง / ชั้นบุคคล (Direct Violence) คือ ความรุนแรงชนิดที่ผู้ถูกกระทำเป็นตัวบุคคลมีผลที่เห็นชัดในแง่การจำกัดศักยภาพมนุษย์ อันได้แก่ การมีชีวิตรอด การอยู่ดีมีสุข อัตลักษณ์และเสรีภาพ ความรุนแรงในรูปแบบดังกล่าวยังตรงกับวิธีการอันเป็นระบบซึ่งโครงสร้างหรือสถาบันทางสังคมนั้น ๆ จะฆ่าผู้คนอย่างช้า ๆ ด้วยการไม่ให้พวกเขาเหล่านี้ได้รับความต้องการพื้นฐาน Andre Geertz ได้ให้ข้อพิสูจน์แก่แนวคิดดังกล่าวโดยที่เขาสังเกตจากผู้เสียชีวิตจำนวนมากหลายร้อยคนอันเกิดจากโรคภัยต่าง ๆ ที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ด้วยการเตรียมป้องกันที่ห้งง่ายและไม่มีค่าใช้จ่ายมาก

2. ความรุนแรงทางโครงสร้าง (Structural Violence) หมายถึง ความพิการหรือแม้กระทั่งความตายที่เกิดขึ้นเมื่อระบบ สถาบัน หรือนโยบายตอบสนองความต้องการและสิทธิของผู้คนด้วยการทำให้บุคคลอื่นเสียประโยชน์ โครงสร้างที่ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค และตอบสนองความต้องการของผู้คนกลุ่มชาติพันธุ์ ศาสนา ชนชั้น อายุ ภาษา หรือเพศใดเพียงกลุ่มเดียวที่ต้องแลกด้วยการเสียสละของผู้อื่น เป็นการแพร่กระจายความรุนแรง จำนวนรัฐบาลที่ล้มเหลว และมีอาจปฏิบัติหน้าที่ได้ซึ่งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นสัญญาณบอกรถึงภาวะไร้ความสามารถของรัฐในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ผู้คนสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองได้ สังคมที่อนุญาต หรือส่งเสริมความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจ และสังคมกีดกันผู้คนบางกลุ่มจากการมีส่วนร่วมอย่างเต็มรูปแบบในการตัดสินใจและในการใช้ชีวิตในฐานะประชาชนคนหนึ่ง หรือนำให้เกิดการทำร้าย ผู้คนบางกลุ่มจะเป็นทุกข์มากขึ้นจากความรุนแรงทุกรูปแบบ เมื่อโครงสร้างเป็นโครงสร้างที่รุนแรงก็จะมีผลต่อวัฒนธรรมทั้งหมด ความรุนแรงทางโครงสร้างมักจะนำไปสู่ความรุนแรงข้างเคียง ซึ่งรวมไปถึงสงครามกลางเมือง อาชญากรรม ความรุนแรงภายในครอบครัว การใช้สิ่งของมากเกินไปจนความจำเป็น และการฆ่าตัวตาย สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น เมื่อความรุนแรงทางโครงสร้างได้ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคเป็นวงกว้างในการตอบสนองความต้องการและสิทธิของมนุษย์ การก่ออาชญากรรมซึ่งปกติแล้วทำให้ผู้อื่นตกเป็นเหยื่อยังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความรุนแรงทางโครงสร้างเช่นกัน มีความสัมพันธ์ร่วมระหว่างคนที่อยู่ในเรือนจำ และคนที่โตมาจากความยากไร้ และหรือคนที่โตในครอบครัวที่มีความรุนแรง ไม่ได้มีโอกาส ได้รับความรู้สึกต่ำต้อย และไม่ได้รับความเคารพ ความไม่เสมอภาคด้านรายได้และการมีเงินระหว่างคนรวยและคนจนเป็นสิ่งที่คาดการณ์ที่มีพยานภาพที่สุ่วว่าจะมีอัตราการทำกรรมมากขึ้นในเมืองใหญ่ รัฐหรือประเทศ

3. ความรุนแรงทางวัฒนธรรม (Cultural Violence) เป็นความรุนแรงอันเป็นรูปแบบใด ๆ ก็ตามทางวัฒนธรรมที่สามารถใช้เพื่อทำให้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ทั้งในรูปแบบตรงหรือเชิงโครงสร้าง ความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ที่ได้รับการสร้างเข้าไปในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งจะไม่ฆ่าหรือทำร้ายเหมือนกับความรุนแรงทางตรง หรือความรุนแรงที่มีการสร้างเข้าไปในโครงสร้าง แต่เป็นการใช้เพื่อทำให้ความรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างนั้นทำให้เกิดความชอบธรรมทางกฎหมาย อย่างที่เราอาจพบในทฤษฎี Herrenvolk ที่ว่าด้วยเชื้อสายที่สูงกว่า มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงทางตรง ทางโครงสร้าง และทางวัฒนธรรมโดยใช้รูปสามเหลี่ยมของความรุนแรงและรูปชั้นของความรุนแรงกับการไหลวนของสาเหตุหลายแบบ มีการระบุถึงตัวอย่างความรุนแรงทางวัฒนธรรมโดยแบ่งวัฒนธรรมออกเป็นศาสนา แนวคิด ศิลปะและภาษา และยังแบ่งเป็นวิทยาศาสตร์เชิงประจักษ์และเชิงรูปแบบ ดังนั้น ทฤษฎีความรุนแรงทางวัฒนธรรมจึงเกี่ยวข้องกับประเด็นพื้นฐาน 2 ประเด็นตามแนวคิดแบบคานธี อันได้แก่ เอกภาพแห่งชีวิตกับเอกภาพแห่งหนทาง และการจบสิ้น สุดท้ายการรวมเอาวัฒนธรรมไว้ในฐานะจุดมุ่งหมาย โดยส่วนใหญ่ในการค้นหาสันติภาพได้รับการมองมิใช่ว่าเป็นการทำให้การแสวงหาสันติภาพเข้มข้นขึ้นเท่านั้น แต่ยังถูกมองว่าเป็นสิ่งที่อาจก่อให้เกิดศาสตร์ใหม่ที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งชื่อว่า “วัฒนธรรมวิทยา”

ในเรื่องของความรุนแรงทางวัฒนธรรม (Cultural Violence) ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยนั้น ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2553) แสดงความเห็นว่าเป็นปัจจุบัน สังคมไทยเต็มไปด้วยความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมแบบที่ใครต่อใครอาจไม่รู้สึกรู้มาก่อนเพราะมันซ่อนในรูปแบบต่าง ๆ ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมนั้นเป็นเรื่องสำคัญและส่งผลกระทบต่อคนในวงกว้างที่สุด เพราะความรุนแรงเช่นนี้กระทำต่อผู้คนและสังคมยิ่งกว่าความรุนแรงทางตรงที่ทำให้บาดเจ็บล้มตาย หรือเชิงโครงสร้างที่มากับกฎหมายและระเบียบระบบการปกครองและการบริหารประเทศที่ไม่เป็นธรรม แต่ความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมมากับความเชื่อ ชาติพันธุ์ ความยึดมั่นตัวตนและระเบียบประเพณี สิ่งเหล่านี้อาจไม่เคยบอกตรง ๆ ให้เราใช้มีดทำร้ายใครเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง แต่จะบอกให้เราทำร้ายกันด้วยอคติที่เราอาจไม่เคยรู้ตัว เช่น การคุกคามทางเพศแบบต่าง ๆ หรือการเห็นชอบกับการฆ่าและความรุนแรงทางการเมือง โดยที่เราไม่ต้องลงมือกระทำเอง เพียงเพราะเห็นว่า นั่นเป็นเรื่องสมควรที่อีกฝ่ายต้องได้รับความรุนแรงต่าง ๆ ไม่ว่าจะด้วยความรุนแรงต่อตนเอง ความรุนแรงระหว่างบุคคลและความรุนแรงระหว่างกลุ่มที่เกิดขึ้นในสังคมไทยนั้นได้ส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้โดยเฉพาะต่อบุคคลใกล้ชิดและในสังคม ไม่ว่าจะจะเป็น

ปัญหาทางด้านร่างกายของผู้ถูกรกระทำซึ่งเกิดจากการถูกทุบตี บางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิต ถ้าถูกทำร้ายด้วยความรุนแรง ปัญหาทางด้านครอบครัว ครอบครัวไม่สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันได้ ขาดความสามัคคี มีความเห็นห่างและไม่อาจสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันได้ ครอบครัวแตกแยก นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ การใช้ความรุนแรงต่อกัน ด่าทอ ทุบตี ขว้างปาสิ่งของ ก่อให้เกิดความรำคาญ รบกวนเพื่อนบ้านและความสงบสุขของชุมชน และก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหาเด็กถูกละทิ้ง ทำให้ภาพลักษณ์ของสังคมและประเทศชาติไม่ดีและขาดการพัฒนา (ทรงสุตะ หมื่นไธสง. 2545) ในเรื่องเดียวกันนี้ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2533) ได้กล่าวเน้นผลกระทบที่เกิดจากประเภทและระดับของความรุนแรงในภาพรวมแต่ละด้านว่า ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากปัญหาความรุนแรงทางตรงที่เป็นการเบียดเบียนทำร้าย ทำลายกันระหว่างบุคคลทำให้รัฐต้องเสียงบประมาณค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาค่าความรุนแรง ทำให้เสียโอกาสในการนำงบประมาณมาพัฒนาด้านอื่น เพื่อความสุขและความเจริญของสังคม ผลกระทบทางด้านสังคม คือ การมีพฤติกรรมความเสื่อมเสียศีลธรรม กระทั่งต่อสิทธิมนุษยชน มีความผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง ผลกระทบด้านสาธารณสุข คือ ความเจ็บป่วยทางด้านร่างกายจนนำไปสู่การรักษา เกิดความพิการทางกาย ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยทางจิต และอาจถึงขั้นฆ่าตัวตาย ผลกระทบทางด้านความมั่นคง คือ การทำร้ายกันถึงแก่ชีวิต เกิดเป็นคดีความ และการกระทบต่อความเป็นอยู่ของสังคมโดยรวม ทั้งนี้ผลกระทบโดยภาพรวมต่อสังคม คือ ความเป็นอยู่ในสังคมที่เสื่อมถอยลง การพัฒนาจิตใจล่าช้าสวนทางกับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องอย่างไม่รู้จบ

สุราษฎร์ธานีในภาวะการเปลี่ยนแปลง

สุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดใหญ่จังหวัดหนึ่ง ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ตอนกลางภาคใต้ของประเทศไทย เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีความเป็นมายาวนาน มีความสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณีมากที่สุดเมืองหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมและอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้เป็นจังหวัดที่มีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุดแห่งหนึ่งในภูมิภาค และบนเส้นทางแห่งการพัฒนาสู่ความเจริญรุ่งเรืองมั่งคั่งดังกล่าว จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีส่วนเกี่ยวข้องกับพระบรมมหาราชวังที่มียุทธศาสตร์ที่มีบทบาทต่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี แม้แต่ชื่อ “สุราษฎร์ธานี” ก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 6 ทรงพระราชทานนามให้ซึ่งแปลว่า “เมืองแห่งคนดี” ด้านศาสนาและประเพณี วัฒนธรรม มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม โบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2550) นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นที่รู้จักกันไปทั่ว เช่น ไข่เค็มไชยา หอยนางรม และเงาะโรงเรียน ดังที่ปรากฏในคำขวัญของจังหวัด

ปัจจุบันจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีความพร้อมหลาย ๆ ด้าน และมีศักยภาพต่อการลงทุน ทั้งภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว บริการ มีทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการผลิตและบริการ อีกทั้งเป็นจังหวัดที่มีการคมนาคมสะดวกทั้งทางน้ำ ทางบก ซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อและสนับสนุนให้เกิดการลงทุน แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีปัญหาต่าง ๆ อีกมากมายซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา กล่าวคือ ปัญหาที่มีผลต่อการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากปัญหาแรงงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งสินค้าอุปโภคบริโภคหลายประเภทมีการปรับราคาสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2554 เนื่องจากต้นทุนการผลิตและการขนส่งสินค้าสูงขึ้นบวกกับปัจจัยด้านการปรับค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มขึ้น ส่วนปัญหาเรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยวพบว่า แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดคือ เกาะสมุย และเกาะบรีวาร กำลังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม ทำให้นักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพักผ่อนลดลง นอกจากนี้ยังมีปัญหาการบริหาร จัดการระบบขนส่งนักท่องเที่ยวกระจายไปตามแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2556) เรื่องคุณภาพชีวิต ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินก็ยังคงเป็นปัญหาหลักของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลจากการสำรวจในภาพรวมพบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานียังคงมีปัญหายาเสพติด และปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการว่างงานขั้นรุนแรง นอกจากนี้แล้ว ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การเจ็บป่วยจากโรคที่ป้องกันได้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอันเกิดจากพฤติกรรม สุขภาพ ส่วนผลการสำรวจปัญหาสังคมและเศรษฐกิจระดับอำเภอพบว่า ปัญหาหลักที่พบมากเป็นอันดับหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ การแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งจากข้อมูลพบว่า คดียาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงตั้งแต่ปี 2550 - 2551 นอกจากนี้แล้ว ยังมีปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ และปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการว่างงาน ปัญหาหนี้สิน เงินทุน ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะผลไม้ (เงาะ มังคุด ลองกอง) ปาล์มและยางพารา นอกจากนี้ยังมีการลักลอบเล่นการพนันในพื้นที่ทั่วไปของจังหวัด การขาดแคลนที่ดินทำกินก็ทวีขึ้นเรื่อย ๆ (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2556)

กล่าวได้ว่า แม้ภาพรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบันจะมีอัตราการเจริญเติบโตและขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นจังหวัดใหญ่และอยู่ในทำเลที่ดี ทำให้มีการสร้างงาน มีการอพยพเข้ามาทำงานของคนนอกพื้นที่และแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก แต่สภาพดังกล่าวส่งผลให้สภาพสังคมและความเป็นอยู่ของผู้คนทั่วไปเต็มไปด้วยปัญหาหลายรูปแบบทั้งปัญหาทางด้านกายภาพ (โครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการยังไม่เพียงพอและทั่วถึงต่อความต้องการของประชาชน) ปัญหาทางด้านบริหารจัดการเพื่อพัฒนาให้แต่ละพื้นที่มีความเจริญก้าวหน้าเท่าเทียมกัน และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย ปัญหาดังกล่าวในปัจจุบันดูเหมือนจะยิ่งทับทวีและรุนแรงหนักขึ้นด้วยข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการแก้ปัญหา ผู้รู้และเข้าใจปัญหา รวมทั้งการวางแผนหรือยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาที่ยังไม่ทันการณ์อีกด้วย

สภาพการณ์ปัญหาความรุนแรงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัจจุบันถึงแม้จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมีพัฒนาการด้านเศรษฐกิจในระดับที่น่าพอใจ แต่ในขณะเดียวกันการเติบโตทางเศรษฐกิจก็นำปัญหาบางประการมาสู่พื้นที่ อาทิ จากการเจริญเติบโตที่ไม่สมดุล ทำให้มีประชากรแฝงในจังหวัดเป็นจำนวนถึงประมาณร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมด และในขณะที่การพัฒนาทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่เมื่อพิจารณาในบริบทของครัวเรือนกลับพบว่า ยังมีจำนวนครัวเรือนยากจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานถึงร้อยละ 1.4 (1,657 ครัวเรือน) และหัวหน้าครัวเรือนมักจะขาดหลักการพัฒนา มั่วสุมการพนันและยาเสพติดทำให้คุณภาพชีวิตเลวลง (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2556) ด้วยเหตุนี้ เมื่อกล่าวถึงสภาพการณ์ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงเห็นได้ชัดว่า มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเป็นหลัก ซึ่งหากดูเพียงผิวเผินแค่ภาพลักษณ์ของจังหวัดโดยภาพรวมดูเหมือนจะประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ในระดับสูงโดยวัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด และรายได้ของประชากรทั้งจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้ แต่ผลของการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นการเพิ่มขึ้นของรายได้แต่เพียงอย่างเดียวก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความรุนแรงตามมาอีกมากมาย

ปัญหาประการแรก ด้านการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรมแก่คนในจังหวัด อันเป็นผลพวงของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทำให้รายได้และผลประโยชน์ตกอยู่กับกลุ่มน้อยในเขตเมือง แต่คนส่วนใหญ่ของจังหวัดซึ่งเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ทั้งในเมือง

และชนบทกลับต้องประสบกับปัญหานานับการ เช่น ปัญหาด้านรายได้ ปัญหาด้านที่ดิน ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และปัญหาด้านเงินทุน เป็นต้น (อาธิ ครุศากยวงศ์. 2540) จากปัญหาดังกล่าวนี้เองนับเป็นความรุนแรงทางตรงซึ่งเป็นผลมาจากความรุนแรงเชิงโครงสร้างนั่นเอง ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมนายทุน โดยเฉพาะ นักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจยังคงเป็นผู้ครอบครองที่ดินและทรัพย์สินเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่มีชาวบ้านส่วนน้อยที่ได้ครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินทำกิน ฯลฯ

ปัญหาประการที่สอง ด้านเศรษฐกิจตกต่ำอันเป็นผลจากสถานการณ์การเมืองที่ผ่านมาซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาความวุ่นวายและภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปของจังหวัดที่ชะลอตัวจากปี พ.ศ. 2556 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากราคาพืชผลสำคัญลดต่ำลงอันได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมันและผลไม้ ขณะที่สิ่งของเครื่องใช้ อาหารการกิน อุปกรณ์ด้านการเกษตรและอื่น ๆ มีราคาแพงมากขึ้นทุกวัน ทำให้รายได้ของเกษตรกรและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องลดลง ส่งผลให้บุคคลทั่วไปดำเนินชีวิตด้วยความดิ้นรนและยากลำบากเพิ่มขึ้น จึงเกิดความเครียดและความทุกข์ เสียสุขภาพจิต ก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงแก่คนรอบข้างในครอบครัว และคนในสังคม ซึ่งถือว่าเป็นความรุนแรงระหว่างกลุ่มในเรื่องของการเมืองและเศรษฐกิจ อันเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาเรื่องความรุนแรงต่าง ๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรุนแรงต่อตนเอง ทั้งการทำร้ายตนเองและทำร้ายผู้อื่นในสังคม และยังก่อให้เกิดเป็นความรุนแรงระหว่างครอบครัว เช่น สามีภรรยาทำร้ายกัน ฯลฯ

ปัญหาประการสุดท้าย เรื่องยาเสพติด เกี่ยวกับเรื่องนี้นอกจากเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ สภาพสังคมที่บูชาวัตถุนิยม ผู้ที่มีเงินมากมายจะมีเกียรติและได้รับการนับถือยกย่องจากบุคคลทั่วไปโดยไม่สนใจที่มาของเงิน ก็มีสาเหตุอันทำให้เกิดปัญหานี้ด้วย ความรุนแรงเกี่ยวเนื่องจากยาเสพติดนอกจากแผ่ขยายในวงกว้างและมีอิทธิพลอย่างกว้างขวาง คือ ความรุนแรงจากองค์กรอาชญากรรมที่ค้าขายยาเสพติดแล้ว การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนยังเป็นสาเหตุของความรุนแรงในชุมชนและในครอบครัวด้วย ซึ่งพบเห็นได้ในทั่วไปในหมู่บ้าน หรือท้องถนนที่มักมีการปล้นจี้ ซึ่งทรัพย์สิน ทำร้ายร่างกาย ก่อความรุนแรงต่อบุคคลรอบข้าง

จากปัญหาความรุนแรงที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีก็ไม่ได้แตกต่างกับความรุนแรงในพื้นที่อื่น ๆ คือ โดยมากจะเป็นเรื่องของความรุนแรงหลัก 2 เรื่อง ได้แก่ ความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไป และความรุนแรงในครอบครัว

ปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ในปัจจุบัน : กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ในส่วนของความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย เพศ และประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เป็นต้น จากข้อมูลของตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานีเกี่ยวกับสถิติการจับกุมคดีอาญา ด้านความรุนแรงในปี พ.ศ. 2556 และ 2557 (มกราคม - กันยายน) พบว่า คดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงจัดอยู่ใน 3 กลุ่ม คือ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ดังมีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 : แสดงจำนวนทั้งหมดของสถิติคดีอาญาด้านความรุนแรง 3 กลุ่มแรก พ.ศ. 2556 และ 2557 (มกราคม - กันยายน)

ประเภทข้อหา ปี พ.ศ. 2556 และ 2557 (มกราคม - กันยายน)	รับแจ้ง		จับ		จับค้างเก่า (คดี)	
	2556	2557	2556	2557	2556	2557
1. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	180	119	145	75	33	39
1.1 ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	147	95	110	58	26	28
1.2 ปล้นทรัพย์	8	7	8	4	3	5
1.3 ชิงทรัพย์ (รวม)	22	16	18	12	4	4
1.4 ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	0	0	0
1.5 วางเพลิง	3	1	2	1	0	2
ประเภทข้อหา ปี พ.ศ. 2556 และ 2557 (มกราคม - กันยายน)	รับแจ้ง		จับ		จับค้างเก่า (คดี)	
	2556	2557	2556	2557	2556	2557
2. คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ	745	492	465	283	137	138
2.1 ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา	147	95	84	58	26	28
2.2 ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา	20	15	9	8	0	5
2.3 ทำให้ตายโดยประมาท	9	6	2	4	0	0
2.4 พยายามฆ่า	214	159	133	81	52	48
2.5 ทำร้ายร่างกาย	305	189	201	116	41	42
2.6 ข่มขืนกระทำชำเรา	50	28	36	16	18	15

ประเภทข้อหา ปี พ.ศ. 2556 และ 2557 (มกราคม - กันยายน)	รับแจ้ง		จับ		จับค้างเก่า (คดี)	
	2556	2557	2556	2557	2556	2557
3. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	1,263	781	630	340	116	115
3.1 ลักทรัพย์	1,046	675	481	279	88	91
3.2 วิ่งราวทรัพย์	68	41	43	27	9	9
3.3 รีดเอาทรัพย์	0	0	0	0	0	0
3.4 กรรโชกทรัพย์	3	1	3	1	1	0
3.5 ชิงทรัพย์						
- บาดเจ็บ	4	3	3	2	1	2
- ไม่บาดเจ็บ	18	13	15	10	3	2
3.6 ปล้นทรัพย์	8	7	8	4	3	5
3.7 รับของโจร	4	0	2	0	0	0
3.8 ทำให้เสียทรัพย์	112	41	75	17	11	6

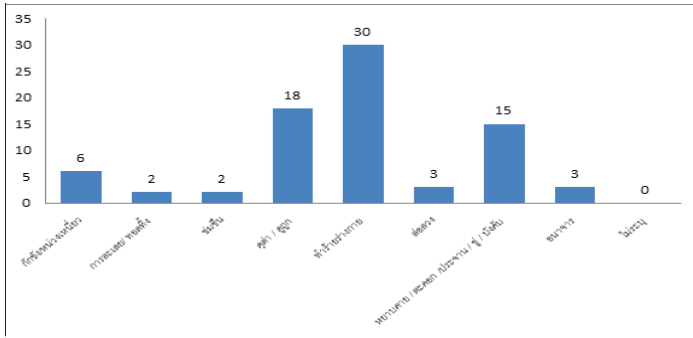
หมายเหตุ : คดีค้างเก่า คือคดีที่ไม่สามารถจับกุมได้ภายในเดือนที่รับแจ้ง

ที่มา : ฝ่ายอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2527

จากสภาพการณ์ดังกล่าวเห็นได้ชัดแล้วว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีคดีอาชญากรรมด้านความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึงปี พ.ศ. 2557 (มกราคม - กันยายน) ที่ปรากฏโดยมากจะเป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (2,044) คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศตามลำดับ (1,237) นอกจากนี้ยังมีคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดซึ่งมีสถิติการจับกุมอยู่ในอัตราสูงโดยในปี 2556 สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ 11,710 คน และในปี 2557 (มกราคม - กันยายน) สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ 9,522 คน (ฝ่ายอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2557) ปัญหายาเสพติดยังคงเป็นภัยคุกคามต้น ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุของการก่อความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไป

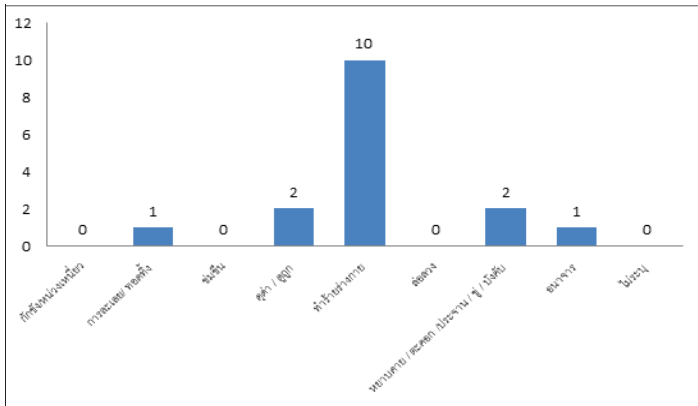
ด้านความรุนแรงในครอบครัว หากพิจารณาข้อมูลเหตุการณ์ที่เป็นคดีและไม่เป็นคดีความรุนแรงของสำนักงานพัฒนาสังคมและมนุษย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ปรากฏในปี พ.ศ. 2556 และปี พ.ศ. 2557 (มกราคม - กันยายน) จะพบว่า ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นนั้นครอบคลุมพฤติกรรมเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย การขู่บังคับ การดูด่า การข่มขืน การล่อลวง อนาคตและการละเลยทอดทิ้ง ดังที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 1.1 และ 1.2

ปัญหาความรุนแรงในภาคใต้ในปัจจุบัน : กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนภูมิที่ 1.1 : แสดงจำนวนทั้งหมดของประเภทเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ปี พ.ศ. 2556

ที่มา : สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

แผนภูมิที่ 1.2 : แสดงจำนวนทั้งหมดของประเภทเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ปี พ.ศ. 2557 (มกราคม - กันยายน)

ที่มา : สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

จากข้อมูลความรุนแรงในครอบครัวที่ปรากฏสามารถสรุปได้ว่า ส่วนมากจะเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกายและทางจิตใจ ส่วนสาเหตุของความรุนแรงในครอบครัวมักเกิดจากการนอกใจและหึงหวง เมาสุราและยาเสพติด เศรษฐกิจและตงงาน สุขภาพกายและสุขภาพจิต และสาเหตุอื่น ๆ เช่น สื่อลามก เป็นต้น จะเห็นได้ว่า แม้สถิติของจำนวน

ทั้งหมดของประเภทเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อเปรียบเทียบกับกันระหว่างปี 2556 และ 2557 (มกราคม - กันยายน) จะลดลงก็ตามแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะลดน้อยลง ทั้งนี้เพราะว่าการสำรวจข้อมูลในเรื่องดังกล่าวยังไม่ทั่วถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่หรือผู้ถูกกระทำไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลเนื่องจากเหตุผลด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นของคนใต้ (หวงแหนในความเป็นท้องถิ่นของตัวเอง) ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต และจากจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัวพบว่า จำนวนผู้กระทำความรุนแรงโดยมากเป็นเพศชาย เป็นการทำร้ายร่างกายมากที่สุดซึ่งมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากความนอกใจ / หึงหวงและเมาสุรา / ยาเสพติด โดยความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นสามีทำร้ายภรรยา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน จากการสำรวจภาพรวมทั้งประเทศเกี่ยวกับจำนวนความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวปี พ.ศ. 2557 พบว่า จำนวนความรุนแรงในครอบครัวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะอยู่ในระดับน้อย เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2556 ซึ่งจำนวนความรุนแรงในครอบครัวจะอยู่ระดับปานกลาง

สภาพการณ์ปัญหาความรุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้นเกิดจากปัญหาโครงสร้างการกระจายอำนาจที่เป็นไม่ธรรมกับปัญหาเศรษฐกิจในภาคการเกษตรที่ตกต่ำและปัญหายาเสพติดซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงของสังคมในภาพรวมแม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มุ่งเน้นการปราบปรามอาชญากรรมด้วยการพัฒนาและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามาช่วยเหลือตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม รวมทั้งการให้การช่วยเหลือบรรเทาปัญหาผู้ได้รับผลกระทบในคดีอาญาจากการไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะผู้ที่มีฐานะยากจน โดยใช้กองทุนยุติธรรมเป็นกลไกในการช่วยเหลือ เช่น ค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ การวางหลักทรัพย์สำหรับปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2556) แต่สถิติคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและสถิติคดีชีวิตร่างกายและเพศของแต่ละปีก็ยังคงมีอัตราที่อยู่ในระดับสูง อีกทั้งปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยการปราบปรามนักค้ายาเสพติดระดับแพร่ระบาดทั้งระดับกลางและรายย่อยในทุกพื้นที่หมู่บ้าน / ชุมชนเพื่อหยุดยั้งต้นเหตุของปัญหาความรุนแรงต่อบุคคลและความรุนแรงในครอบครัว

ผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ถึงแม้จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะเป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสำคัญหลายด้าน คือ มีฐานเศรษฐกิจหลากหลาย เป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภาคใต้ตอนบน

เป็นฐานการท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก มีฐานทรัพยากรที่จะเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม เป็นศูนย์กลางการเกษตร เป็นเมืองน่าอยู่ และเป็นแหล่งการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมซึ่งถือเป็นจุดแข็งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่จากสภาพปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับบุคคลในสังคมและในครอบครัวแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้นต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง ยุติธรรมและเสมอภาค ตรงกับความต้องการและศักยภาพของบุคคลในท้องถิ่น ไม่เช่นนั้นแล้วจะทำให้เกิดช่องว่างในสังคมซึ่งส่งผลกระทบในด้านต่าง ๆ มากมาย ผลกระทบที่เกิดจากความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่เห็นได้ชัด คือ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสาธารณสุข

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ดังที่กล่าวมาแล้วว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมีโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจที่ดี เหมาะสำหรับการลงทุนทั้งภาคธุรกิจและภาคเกษตรกรรม แต่เนื่องจากโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะที่ดินและธุรกิจส่วนใหญ่ตกอยู่ในการครอบครองของกลุ่มทุนนักการเมือง กลุ่มทุนธุรกิจและกลุ่มทุนผู้มีอิทธิพลที่ไม่ใช่ นักการเมือง ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทั้งในด้านฐานะทางเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตแบบชนิตที่เรียกว่า “รวยกระจุก จนกระจาย” หรือไม่ก็เต็มไปด้วยภาระหนี้สินและติดการพนัน ทำให้เกิดความรุนแรงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำร้ายร่างกายและปล้นชิงทรัพย์ เมื่อถ้าพิจารณาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจแล้วจะพบว่า ความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปและความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่มีสาเหตุเกิดจากรายได้ไม่เพียงพอ รายจ่ายมากกว่ารายได้ (สัจจะ อาวุธ และจักรินทร์ หวามา, สัมภาษณ์. 18 กันยายน 2557) ส่วนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอีกประการหนึ่งก็คือ ธุรกิจท่องเที่ยวและการลงทุน ปัญหาเรื่องความรุนแรงต่อบุคคลที่เกิดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวและการลงทุนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังจะเห็นได้จากอัตราของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่น้อยลงเพราะความไม่มั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ธุรกิจด้านโรงแรมที่พัก และร้านอาหาร ร้านค้า ฯลฯ พลอยได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทำให้ประชาชนในพื้นที่และภาครัฐสูญเสียรายได้ที่มาจากการท่องเที่ยว ด้านการลงทุนก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน

ผลกระทบทางด้านสังคม ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับบุคคลในสังคมโดยเฉพาะในครอบครัวได้ส่งกระทบต่อบุคคลผู้กระทำความรุนแรงกับบุคคลผู้ถูกกระทำความรุนแรงโดยตรง กล่าวคือ ผู้กระทำความรุนแรง เมื่อบุคคลในชุมชนทราบเรื่องแล้วก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนของเขาเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะคนในชุมชน

จะไม่ยอมรับ สังคมจะแอนตี้การกระทำของเขา ส่วนผู้ถูกกระทำความรุนแรงก็จะมีปัญหาทางด้านจิตใจ มีความหวาดระแวง ไม่ไว้ใจใครและอับอายคนในชุมชน มีสุขภาพจิตที่แย่ อีกทั้งความรุนแรงยังส่งผลให้ลูก ๆ ของครอบครัวที่มีปัญหาเรื่องความรุนแรงเกิดอาการซึมเศร้า มีปัญหาในการเรียน เป็นต้น (สัจจะ อาวุธ และจักรินทร์ หวามา, สัมภาษณ์. 10 ตุลาคม 2557) นอกจากนี้ยังมีผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรงกับสุขภาพจิตของบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมอีกด้วย คือ ทุกคนอยู่กันด้วยความหวาดระแวง ไม่อยากให้ความรุนแรงเกิดขึ้นในสังคมดังจะเห็นได้จากรายงานสถานการณ์ความรุนแรงในระดับจังหวัดพบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความรู้สึกเครียด / วิตกกังวลมากจากการเกิดสถานการณ์ความรุนแรงในชุมชนโดยบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่รู้จัก คิด 1 ใน 10 อันดับแรกของประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2556) ผลกระทบด้านสังคมอีกประการหนึ่ง คือ อัตลักษณ์เฉพาะตัวของประชาชนและภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ขาดหายไป เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รับสมญานามว่า “เมืองคนดี” อีกทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีก็ได้รับการยกย่องนับถือจากคนทั่วไปว่า เป็นคนดีเพราะมีท่านพุทธทาสภิกขุเป็นบุคคลต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดีแท้ตามปณิธาน 3 ข้อและมีสวนโมกขพลารามเป็นสถานที่พัฒนาจิตใจให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์เป็นที่ยอมรับกันทั่วประเทศและทั่วโลก โดยจะเห็นได้จากในแต่ละปีจะมีบุคคลต่างถิ่นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเยือนและเข้ารับการฝึกฝนอบรมจิตใจของตนเองตามแนวทางของสวนโมกข์อยู่ไม่ขาด ความรุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในเรื่องวิถีชีวิตของประชาชนเมืองคนดีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ผลกระทบทางด้านสาธารณสุข เมื่อมีการย้ายถิ่นฐานเพื่อเข้ามาทำกินของคนต่างถิ่นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากขึ้น ๆ ปัญหาเรื่องความขัดแย้งทางวัฒนธรรมที่นำไปสู่ความรุนแรงก็เกิดขึ้น แต่ละคนเกิดความไม่เข้าใจอัตลักษณ์ของกันและกัน ไม่ไว้ว่างใจกัน ทำให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน ทะเลาะวิวาททำร้ายกันด้วยอาวุธจนบาดเจ็บและเสียชีวิต เป็นภาระของรัฐที่ต้องเสียงบประมาณเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น ผลกระทบทางด้านสาธารณสุขอีกประการหนึ่งที่สังเกตเห็นได้ชัดก็คือสภาพความรุนแรงที่เกิดมาจากปัญหายาเสพติดทำให้รัฐสูญเสียงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขเป็นจำนวนมาก เนื่องจากปัญหาเรื่องยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ที่มีความซับซ้อนมาก ที่ผ่านมากการป้องกันปัญหาเสพติดยังทำได้ไม่ทั่วถึงเนื่องจากปัญหาเรื่องปริมาณงานกับบุคลากรที่รับผิดชอบไม่สอดคล้องกัน ฯลฯ ส่วนการแก้ไขปัญหาเสพติด

ส่วนใหญ่ก็เป็นไปในลักษณะของการแก้ไขที่ปลายเหตุมากกว่า ทำให้สถานการณ์ปัญหาเรื่องยาเสพติดยิ่งเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากบุคคลผู้ติดยาเสพติดเมื่อถูกจับกุมแล้วเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูให้หายจากอาการติดยาเสพติด เมื่อกลับมายังครอบครัวและชุมชนก็กลับไปติดยาเสพติดเหมือนเดิมเนื่องจากสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เต็มไปด้วยยาเสพติด เป็นปัจจัยให้เกิดความรุนแรงต่อบุคคลรอบข้างในครอบครัวและชุมชนเหมือนเดิม ซึ่งเรียกได้ว่ามีวิถีชีวิตวนเวียนอยู่ในวงจรเดิม ๆ ดังนั้น เมื่อสภาพการณ์เป็นอย่างนี้ งบประมาณที่รัฐใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงยากที่จะควบคุมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพ (สัจจะ อาวุธ และจักรินทร์ หวามา, สัมภาษณ์. 10 ตุลาคม 2557)

การป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความรุนแรงในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ผ่านมาั้นโดยแท้จริงแล้วได้รับการป้องกันและแก้ไขจากหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่เกี่ยวข้องและได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องโดยมีนโยบายการจัดระเบียบสังคมและชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ลดความรุนแรง และปัญหาของเด็กและเยาวชนอย่างจริงจังในเรื่องของความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปนั้น หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดที่รับผิดชอบได้มีแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ลดปัญหาความรุนแรงดังนี้ (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2550)

1. **ด้านการป้องกันอาชญากรรม** มีการวางระบบสายตรวจในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ได้แก่ จัดระบบสายตรวจให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พัฒนาศักยภาพของสายตรวจ สร้างจิตวิญญาณความเป็นตำรวจมืออาชีพ พัฒนาปรับปรุงระบบฐานข้อมูลท้องถิ่น พัฒนาปรับปรุงอุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ ปรับปรุงระบบการรับแจ้งความและการไปถึงสถานที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็ว ในระดับสถานีตำรวจให้มีการจัดทำแผนป้องกันและปราบปรามให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ ด้านการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ จัดตั้งผู้ยามตำรวจ จัดตั้งอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือตำรวจดูแลพื้นที่ รณรงค์ให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่เห็นความสำคัญในการกำหนดสภาพแวดล้อม ตัดหรือลดโอกาสของคนร้ายในการกระทำความผิด หัวหน้าสถานีตำรวจขอความร่วมมือไปยังร้านทองในพื้นที่ให้ติดตั้งกล้องวีดีโอวงจรปิด 2 จุด ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำเอาแนวทางยุติธรรมสมานฉันท์ของกระทรวงยุติธรรมมาใช้

2. **ด้านการปราบปรามอาชญากรรม** ประกอบด้วยงานปราบปรามอาชญากรรมพื้นฐานทั่วไป เช่น ระดมกวาดล้างจับกุมคดีค้ายา พัฒนา / เพิ่มศักยภาพการทำงานของฝ่าย

สืบสวนทุกด้านที่สำคัญ คือ การนำเอาวิทยาศาสตร์มาใช้เป็นหลัก ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งทีมวิเคราะห์คดีคล้ายคดีแบบบูรณาการ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามผู้กระทำผิด เข้มงวดในการตรวจค้นอาวุธปืน ใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืนอย่างจริงจัง ฯลฯ งานปราบปรามยาเสพติด เช่น สืบสวน ปราบปราม จับกุมอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง และให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามแนวทางหรือมาตรการที่รัฐบาลกำหนดงานการจัดระเบียบสังคม เช่น การปราบปราม จับกุม และการควบคุมแหล่งอบายมุขที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งสื่อลามกอนาจาร ต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาด ต้องกำจัดข้าราชการและตำรวจที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่มีขอบจากแหล่งอบายมุขที่ผิดกฎหมาย และให้ความสำคัญกับการป้องปรามและการป้องกันเป็นหลัก

ส่วนการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ผ่านมา นั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงคือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี หน่วยงานนี้ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวมาอย่างต่อเนื่องโดยร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐดังนี้

1.1 ด้านการป้องกันความรุนแรงในครอบครัว ประกอบด้วยการจัดอบรมและจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวแก่ประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยร่วมมือกับสถาบันเครือข่ายต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัย และสถานศึกษาต่าง ๆ ภายในจังหวัด นอกจากนี้ได้มีการจัดทำโครงการสร้างเครือข่าย OSC และเฝ้าระวังปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรีและครอบครัว ตามนโยบายของรัฐบาลชุดที่แล้ว เพื่อเป็นศูนย์ช่วยเหลือสังคมและบริการประชาชนผู้ประสบปัญหาในแต่ละอำเภอที่มีลักษณะบูรณาการและครบวงจร โดยมีแนวคิดการให้บริการประชาชนผู้ประสบปัญหาทางสังคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วต่อสถานการณ์โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายทั้ง อปท. ผู้นำชุมชน กลุ่ม / องค์กรสตรีในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (เพชรเมณี ทองหลอด, สัมภาษณ์. 18 กันยายน 2557)

1.2 ด้านการแก้ไขความรุนแรงในครอบครัว (สัจจะ อาวุธ และจ๊กรินทร์ หวามา, สัมภาษณ์. 18 กันยายน 2557)

ในส่วนของการแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวนั้น เมื่อเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวระหว่างสามีและภรรยา เจ้าหน้าที่ของรัฐด้านพัฒนาสังคมและมนุษย์จะมีบทบาทหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกช่วยเหลือในเรื่องของการดำเนินคดีโดยมีการประสานงานเพื่อส่งตัวบุคคลผู้กระทำความรุนแรงไปยังโรงพักเพื่อให้ตำรวจดำเนินคดีเนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ อีกทั้งกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมา

เพื่อคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวก็มีโทษไม่รุนแรง นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจมักไม่รับแจ้งคดี เนื่องจากมองว่า เป็นเรื่องในครอบครัว สามารถปรับความเข้าใจกันได้ จึงมักให้ทั้งสองฝ่ายยอมความกันมากกว่า และไม่ดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความรุนแรง ในประเด็นนี้ การดำเนินการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่รัฐด้านพัฒนาสังคมและมนุษย์ บางครั้งต้องใช้จิตวิทยาเข้าช่วย กล่าวคือ ต้องพูดชี้แจงให้ผู้กระทำ ความรุนแรง (สามี) และผู้ถูกระทำ ความรุนแรง (ภรรยา) เห็นถึงข้อเสียของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว ว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอาย ไม่มีใครในสังคมยอมรับ แล้วให้สามีและภรรยาทำบันทึกข้อตกลง / สัญญาบนโรงพักว่าจะไม่กระทำ ความรุนแรงต่อกันอีก อย่างไรก็ตามนี่ต้น ถือว่าเป็นการแก้ไข ที่ต้นเหตุ เป็นการปรามให้บุคคลผู้ที่คิดจะกระทำ ความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวอีก ได้ตระหนักและระมัดระวังไม่ให้กระทำผิดซ้ำในอนาคตเพราะถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐรับทราบ และจับตามองอยู่

อนึ่ง การป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีก็มี ปัญหาหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ของรัฐด้านพัฒนาสังคมและมนุษย์ต้องประสบในการลงพื้นที่เสมอ คือ เรื่องของวัฒนธรรมย่อยหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นของคนใต้ ซึ่งบางครั้งเจ้าหน้าที่ก็ดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในครอบครัวไปตามบทบาทหน้าที่เพื่อช่วยเหลือผู้ถูก กระทำรุนแรง แต่คนในพื้นที่ก็ไม่เข้าใจ คิดว่าเป็นเรื่องในครอบครัว คนอื่นไม่สามารถมายุ่ง หรือก้าวกายแทรกแซงได้ ทำให้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความรุนแรง หรือการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง ต้องเจ้้นายอำเภอให้ทราบเพื่อความสะดวกและปลอดภัย ของตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเอง

จะเห็นได้ว่า แม้ว่ามาตรการต่าง ๆ ที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงของ หน่วยงานภาครัฐดูเหมือนว่าเป็นไปอย่างเข้มงวด กวดขันและเอาจริงเอาจัง แต่จากสภาพ ปัญหาความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโครงสร้างทางสังคม ที่ไม่เป็นธรรม ระบบทุนนิยมในระบบเศรษฐกิจ จำนวนประชากรทั้งชาวไทยและชาวต่าง ชาติที่มากขึ้น เรื่องวัตถุนิยมที่ครอบงำจิตใจของคน และสื่อที่นำเสนอข่าวความรุนแรง เป็นต้น ทำให้ปรากฏการณ์เรื่องความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานียังคงมี อยู่และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ๆ และรุนแรงขึ้นอย่างยากที่จะป้องกันและแก้ไขให้ เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล น่าเห็นใจเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลรับผิดชอบ ด้านปัญหาความรุนแรงโดยตรง การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงทุกครั้งจึงเป็นไป ด้วยความยากลำบากเนื่องจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาจากสภาพปัญหาที่ซับซ้อน มากกว่าเดิมอีกทั้งสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปจนยากที่จะตามได้ทัน อย่างไรก็ตาม

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น หน่วยงานภาครัฐควรจะเน้นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุโดยหันมาอยู่ที่ระบบครอบครัวและระบบโรงเรียนเป็นหลัก เพราะเป็นที่ยอมรับกันว่า ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นสาเหตุที่แท้จริงแล้วเกิดจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ดีซึ่งขาดหายไปในระบบครอบครัวและระบบโรงเรียนนั่นเอง กล่าวคือ ในระบบครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวของผู้ปกครองต้องมีการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ยึดมั่นในหลักของเบญจศีล - เบญจธรรม สังคหวัตถุ 4 ขรวาสธรรม 4 พรหมวิหาร 4 และทศ 6 มิบรพยาภาของการอยู่แบบเป็นครอบครัวเพื่อให้เด็กไม่มีปัญหาเรื่องขาดความอบอุ่น มีการอบรมเลี้ยงดูด้วยหลักแห่งเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์เป็นที่ตั้ง มีการสร้างภูมิคุ้มกันทางความคิดให้ลูกโตขึ้นมาได้อย่างมีคุณภาพโดยไม่ต้องตกเป็นทาสวัตถุนิยมและยาเสพติด ฯลฯ ไม่เลี้ยงดูลูกแต่เพียงร่างกายโดยปรนเปรอด้วยเงินทองและวัตถุอย่างเดียวแต่ต้องเลี้ยงดูจิตใจด้วยโดยมีการอบรมสั่งสอนให้ยึดมั่นในเรื่องของความดีงามที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อกัน เป็นต้น เรื่องของกระบวนการขัดเกลาในครอบครัวที่ดีตามแนวพระพุทธศาสนานั้น พระมหาบุญเพียร ปุญญวิริโย (2544) ได้สรุปไว้ว่า การขัดเกลาในครอบครัวนั้น คือ การให้ความสำคัญแก่เด็กในฐานะที่เป็นผู้สืบทอดอารยธรรมของมนุษย์ที่ใหญ่จะต้องให้การอบรมสั่งสอนเพื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดีงาม การเชื่อมั่นในศักยภาพของเด็กที่สามารถฝึกฝนพัฒนาตนเองได้ การปลูกฝังจิตสำนึกในความกตัญญูกตเวที การรู้จักหน้าที่ของตนเองที่พึงปฏิบัติต่อคนอื่น การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนวิธีขัดเกลาสมาชิกในครอบครัวตามหลักพระพุทธศาสนานั้น สมาชิกในครอบครัวจะต้องขัดเกลาตนเองให้มีคุณสมบัติตามหน้าที่อย่างสมบูรณ์ ในส่วนของการสั่งสอนอบรมบุตรมีลักษณะสำคัญ คือ ให้บุตรได้ปลูกฝังพัฒนาตนเองทั้งทางด้านพฤติกรรม จิตใจ และสติปัญญาอย่างครบถ้วน อีกทั้งจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เล็กจนเติบโต โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในการส่งเสริมขัดเกลาให้บรรลุผล โดยยึดวิธีการขัดเกลาที่พระพุทธองค์นำมาใช้ในสังคมสงฆ์ คือ การวางกฎเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว การส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจแก่สมาชิกในครอบครัวเมื่อปฏิบัติตนเองได้ถูกต้อง การลงโทษหรือห้ามปรามเมื่อมีการกระทำผิดกฎเกณฑ์ การเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้มีโอกาสตรวจสอบและตักเตือนแนะนำกันได้ และการเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้สำนึกตนในกรณีพลั้งเผลอทำผิดพลาดไป

ส่วนในระบบโรงเรียน นอกจากการสอนในเรื่องของวิชาการแล้ว ต้องมีการอบรมและสั่งสอนในเรื่องของการมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดีภายใต้ระบบทุนนิยมและบริโภคนิยมเพื่อให้รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักและเข้าใจตนเองเป็นอย่างดี

จะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อและเป็นทาสของสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ดีและไม่เหมาะกับตนเองจนเกิดปัญหาสังคมด้านความรุนแรงขึ้น รวมถึงการปฏิบัติตนในฐานะเป็นพลเมืองที่ดีเป็นที่ต้องการของสังคม นอกจากนี้ในระบบโรงเรียนต้องมีหลักการ กระบวนการและวิธีการปลูกฝังที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและเหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันเพื่อพัฒนาจิตใจของเด็กให้มีความมั่นคงยึดมั่นในสิ่งที่ดี (ความเห็นอกเห็นใจคนอื่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละ และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น) และละเว้นความชั่ว (ความแอรัดเอาเปรียบคนอื่น ความทุจริต ความเห็นแก่ตัว และความไม่รู้จักพอ ฯลฯ) มีสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อส่งเสริมการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ความมีวินัยและการมีจิตอาสา) ขจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (ความก้าวร้าว) โดยผู้ปกครอง ครูและบุคคลรอบข้างในสังคมจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในวิถีแห่งการใช้ปัญญา และการควบคุมตนเองในเรื่องของอารมณ์เพื่อให้เด็กเห็นและปฏิบัติตามต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ไม่ประพฤติดนในทางที่เสื่อมเสีย เช่น ดิดเหล้า ดิดการพนัน ดิดยาเสพติด การทุจริตคอร์รัปชั่น เป็นต้น เชื่อได้ว่าถ้าระบบครอบครัวและระบบโรงเรียนได้มีการปลูกฝังและพัฒนาในเรื่องดังกล่าวให้ดีและต่อเนื่องโดยมีผู้ใหญ่เอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดและช่วยกันรับผิดชอบอย่างเต็มที่แล้วน่าจะช่วยลดปัญหาเรื่องความรุนแรงต่าง ๆ ได้อย่างแน่นอน

บทส่งท้าย

สถานการณ์ปัญหาเรื่องความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ไม่ว่าจะความรุนแรงต่อบุคคลทั่วไปและความรุนแรงในครอบครัว ถือว่า เป็นความรุนแรงทางตรงซึ่งมีสาเหตุมาจากความรุนแรงเชิงโครงสร้างและความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม ความรุนแรงทางโครงสร้างนั้น เกิดจากความไม่เสมอภาคทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการผูกขาดทางเศรษฐกิจโดยกลุ่มนายทุนซึ่งส่วนมากเป็นนักการเมือง นักธุรกิจ ส่วนความรุนแรงเชิงวัฒนธรรม อันได้แก่ วัฒนธรรมท้องถิ่นและค่านิยมของคนใต้ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับความรุนแรงระหว่างบุคคล (ครอบครัว) และถ้าสังเกตจากปรากฏการณ์ในเรื่องความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวซึ่งเป็นผลมาจากยาเสพติด จะพบว่า ความรุนแรงในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ๆ ทุกปีถ้าหน่วยงานภาครัฐไม่มีมาตรการการป้องกันแก้ไขที่ชัดเจน ตรงจุดและต่อเนื่อง

การร่วมมือกันเพื่อหยุดยั้งความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนควรจะให้ความสำคัญและร่วมมือกันเพื่อพัฒนาตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ของจังหวัดที่ว่า “พัฒนานคนให้เป็นคนดีและมีคุณภาพชีวิต

ที่ดีและบ้านเมืองให้น่าอยู่” โดยจัดโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาสมาชิกในครอบครัวให้เข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนตามแนวคิดของท่านพุทธทาสภิกขุที่ว่า “เป็นลูกที่ดีของบิดามารดา เป็นศิษย์ที่ดีของครูบาอาจารย์ เป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และเป็นสาวกที่ดีของพระพุทธเจ้า” โดยเฉพาะครอบครัวและสถาบันทางการศึกษา เช่น โรงเรียน จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการป้องกันและแก้ปัญหาครอบครัวและระบบโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่รับผิดชอบควรร่วมมือกันทำงานแบบบูรณาการ ลดการทำงานแบบซ้ำซ้อน มีเจ้าหน้าที่เฉพาะทางด้านวิชาชีพในหน่วยงานที่เพียงพอกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย ทำงานเชิงรุกเน้นเป้าหมายที่ครอบครัวเป็นหลักควบคู่กับการจัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในมิติอื่น ๆ ถือว่าเป็นการป้องกันและการแก้ไขความรุนแรงที่ต้นเหตุ นั่นคือ ครอบครัว เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีภูมิคุ้มกันในเรื่องของยาเสพติด และเรื่องอื่น ๆ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นที่ต้องการของสังคม นับเป็นการป้องกันและการแก้ไขปัญหาเพื่อหยุดยั้งความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนดีกว่าการป้องกันและการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุหรือตั้งรับ เพื่อให้สมกับคำขวัญว่า “สุราษฎร์ธานี เมืองคนดี”

เอกสารอ้างอิง

- การปกครอง, กรม. (2556). **ประกาศสถิติประชากรประจำปี**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.pab.dopa.go.th/mmenu1.html>. [2557, กรกฎาคม 2].
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักงานปลัด. (2556). **ผลสำรวจสถานการณ์ความรุนแรงในภาพรวม 76 จังหวัด ปี 2556**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.m-society.go.th/article_attach/11400/15717.pdf. [2557, กรกฎาคม 2].
- กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). **ฐานข้อมูลความรุนแรงต่อเด็กสตรีและครอบครัว**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.violence.in.th/publicweb/>. [2557, กันยายน 18].
- จังหวัดสุราษฎร์ธานี, สำนักงาน. (2556). **บรรยายสรุปจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.suratthani.go.th/home/index.php?option=com_weblinks&catid=52&Itemid=69. [2557, กันยายน 20].

- ชวน เพชรแก้ว และคณะ. (2540). **สุราษฎร์ธานีของเรา** (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุราษฎร์ธานี : สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2533). **ท้าทายทางเลือก : ความรุนแรงและการไม่ใช้ความรุนแรง**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ข่าวสารสันติภาพ.
- _____. (2553). **ความรุนแรงซ่อน / ทาสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี, ฝ่ายอำนวยการ. (2557). **สถิติคดีอาญาด้านความรุนแรง 5 กลุ่ม พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557**. เอกสารถ่ายสำเนา.
- _____. (2551). **ความรุนแรงกับการจัดการ “ความจริง” : ปัตตานีในรอบกึ่งศตวรรษ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรงสุดา หมั่นไธสง. (2545). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลี้ยงดูที่ใช้ความรุนแรงและความต้องการของเด็กและเยาวชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเด็ก บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ถนอม พูนวงศ์. (2556). **ประวัติศาสตร์เมืองสุราษฎร์ธานี**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธัญลักษณ์ จินแก้วเปี่ยม. (2554). **ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนจังหวัดภาคใต้ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจังหวัดภาคใต้**. ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะและการจัดการเชิงกลยุทธ์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นเรศ วงศ์สุวรรณ. (2552). **ปาฐกถาตร. อุทัย ดุลยเกษม ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2551 : ถอดรหัสยุทธศาสตร์สันติวิธีกับกระบวนการแก้ปัญหามหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้**. กรุงเทพฯ : เจ.เอ็น.ที.
- นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ. (2546). **รายงานการวิจัยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสังเคราะห์งานวิจัยด้านความรุนแรงในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- พระไพศาล วิสาโล. (2550). **สร้างสันติด้วยมือ : คู่มือสันติวิธีสำหรับนักปฏิบัติการไร้ความรุนแรง** (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระมหาบุญเพียร ปุญญวิริโย. (2544). **แนวคิดและวิธีขัดเกลาทางสังคมครอบครัวตามแนวพระพุทธศาสนา**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อนุช อภาภิรม. (2542). **ฉากความรุนแรงในยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.

อาธิ ครูศากยวงศ์. (2540). การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตชนบทของ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี : สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

WHO. (2014). **Definition and Typology of Violence**. [Online]. Retrieved
from [http : www.who.int/violenceprevention / approach/def
inition/en/](http://www.who.int/violenceprevention/approach/definition/en/). [2014, September 19].

บุคลากรกรม

จักรินทร์ หวามา เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรง
ในครอบครัว (ผู้ให้สัมภาษณ์) สิริชัย ชีวะโรต (ผู้สัมภาษณ์) สำนักงานพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 18 กันยายน
2557, 10 ตุลาคม 2557.

เพชรมณี ทองหลอด นักพัฒนาสังคมชำนาญการ (ผู้ให้สัมภาษณ์) สมเจตน์ ผิวทองงาม
(ผู้สัมภาษณ์) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด
สุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2557.

สัจจะ อารุช นักพัฒนาสังคม (ผู้ให้สัมภาษณ์) สิริชัย ชีวะโรต (ผู้สัมภาษณ์) สำนักงาน
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 18
กันยายน 2557, 10 ตุลาคม 2557.